

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 44 3-9 Mayıs 2021

Derleyen: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN

---

1. RUS BÜYÜKELÇİSİ AB TARAFINDAN GÖRÜŞMEYE ÇAĞRILDI

Rusya Federasyonu'nun Avrupa Birliği nezdindeki Büyükelçisi Vladimir Çizov, Moskova hükümeti tarafından - aralarında Avrupa Parlamentosu Başkanı'nın ve Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı'nın da yer aldığı- sekiz Avrupa Birliği yetkilisinin kara listeye alınması nedeniyle görüşmeye çağrıldı. Büyükelçi'ye AB'nin karar listeyi reddettiği bildirilen görüşmede Rusya'nın bu kararı güçlü biçimde kınandı. Rusya bu kararı AB'nin Rus muhalif lider Aleksey Navalny'nin tutuklanmasına tepki olarak başvurduğu yaptırımlar nedeniyle almıştı.

Avrupa Komisyonu, 3 Mayıs 2021

La Tribune, 3 Mayıs 2021

European Commission, (03.05.2021) "Russia: Summoning of the Russian Ambassador to the EU". Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_2203

La Tribune, "Bruxelles convoque l'ambassadeur russe auprès de l'UE". Erişim adresi: <https://www.latribune.fr/depeches/reuters/KBN2CK0Y6/bruxelles-convoque-l-ambassadeur-russe-aupres-de-l-ue.html>

2. AVRUPA KOMİSYONUNDAN SEYAHAT SERBESTİSİ GİRİŐİMİ

Avrupa Komisyonu, aşılama kampanyalarında katedilen gelişmeleri ve küresel koronavirüs salgının mevcut durumunu göz önünde bulundurarak, Avrupa Birliği'ne yönelik zorunlu olmayan seyahatler üzerindeki kısıtlamaların gevşetilmesini önerdi. Komisyon ayrıca salgınla mücadelede başarı sağlamış ülkelere ek olarak AB tarafından onaylanmış bir aşıyı yaptırımların da AB'ye girme izni verilmesini de öneriyor. Dikkat çeken bir diğer nokta, bu iznin Dünya Sağlık Örgütü acil durum kullanım listesine dâhil edilen aşıları kapsayacak şekilde genişletilebilecek olmasıyla ilgili.

Avrupa Komisyonu, 3 Mayıs 2021

European Commission, (03.05.2021) “COVID-19: La Commission propose d'assouplir les restrictions des déplacements non essentiels vers l'UE tout en se prémunissant contre les variants au moyen du nouveau mécanisme du «frein d'urgence»”. Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fr/ip_21_2121

3. AVRUPA İLAÇ AJANSINDAN COMIRNATY AŞISINA ONAY

Avrupa İlaç Ajansı, Pfizer/BioNTech tarafından üretilen *Comirnaty* aşısının kullanımını 12-15 yaş arasındaki gençleri kapsayacak şekilde genişletilmesine dair başvuruyu değerlendirmeye aldı. Ajans, bu süreçte söz konusu yaş grubunu kapsayan büyük bir klinik çalışmanın sonuçları ile birlikte firma tarafından sunulan verilerin hızlandırılmış bir değerlendirmesini gerçekleştirecek. Bu çalışma sonrasında hazırlanacak raporun Haziran ayında Avrupa Komisyonuna sunulması bekleniyor.

Avrupa Birliği'nde Comirnaty'nin kullanılmasına dair yetkilendirme 2020 yılının Aralık ayında verilmişti.

Avrupa İlaç Ajansı, 3 Mayıs 2021

European Medicines Agency, (03.05.2021) “EMA starts evaluating use of COVID-19 vaccine Comirnaty in young people aged 12 to 15”. Erişim adresi: <https://www.ema.europa.eu/en/news/ema-starts-evaluating-use-covid-19-vaccine-comirnaty-young-people-aged-12-15>

4. AB'NİN AŞILAMA ÇALIŞMALARINA NOVAVAX DESTEĞİ

Novavax, yıl sonuna doğru AB'ye aşı teslimatlarına başlamayı planlıyor. Bu amaçla Avrupa Birliği'nin yetkili makamlarıyla temas halinde olan Amerikan firması, Avrupa İlaç Ajansının da onayını alması durumunda, 200 milyon doza ulaşan bir tedarik sağlayabilir. Novavax'ın yakın geçmişte hammadde teminine ilişkin sorunlar yaşamış olmasına rağmen -özellikle aşı teslimatlarıyla ilgili bir takvim sunabilmesi nedeniyle- AB makamlarıyla sürdürdüğü görüşmelerin olumlu sonuçlanabileceği belirtiliyor.

Les Echos, 3 Mayıs 2021

Les Echos, (03.05.2021) “Covid : Novavax devrait livrer son vaccin à l'Europe dès fin 2021”. Erişim adresi: <https://www.lesechos.fr/industrie-services/pharmacie-sante/covid-novavax-devrait-livrer-son-vaccin-a-leurope-des-fin-2021-1311970>

5. AB İLE ÇİN ARASINDAKİ YATIRIM ANLAŞMASI FİİLEN ASKIYA ALINDI

Avrupa Komisyonu, Çin'e Uygur'daki insan hakları ihlalleri nedeniyle uygulanan yaptırımlar nedeniyle AB ile Çin arasındaki kapsamlı yatırım anlaşmasının onay sürecinin fiilen askıya alındığını duyurdu. Brüksel ile Pekin arasındaki mevcut ilişkilerin bu onay için “elverişli” olmadığını söyleyen Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Valdis Dombrovskis'e göre anlaşmanın geleceği iki taraf arasındaki ilişkilerin bundan sonra nasıl gelişeceğine bağlı olacak. Her ne kadar AB tarafından alınan

resmi bir karar söz konusu olmasa da, son dönemde taraflar arasında yaşanan gerilim nedeniyle Brüksel'in Pekin ile bir yatırım anlaşmasına varma isteğinin azaldığı gözlemleniyor.

The Guardian, 4 Mayıs 2021

Vincent Ni, (04.05.2021) "EU efforts to ratify China investment deal 'suspended' after sanctions". Erişim adresi: <https://www.theguardian.com/world/2021/may/04/eu-suspends-ratification-of-china-investment-deal-after-sanctions>

6. AB KONSEYİNDEN 10 ÜLKEYE 3 MİLYAR AVROLUK DESTEK

Avrupa Birliği Konseyi, 10 ülkeye koronavirüs salgınıyla mücadele bağlamında 3 milyar avroluk mali destek sağlamayı kabul etti. AB'nin genişleme ve komşuluk politikası çerçevesinde kredi şeklinde vereceği bu yardımdan faydalanacak ülkeler arasında Arnavutluk (180 milyon €), Bosna Hersek (250 milyon €), Gürcistan (150 milyon €), Karadağ (60 milyon €), Kosova (100 milyon €), Kuzey Makedonya (160 milyon €), Moldova (100 milyon €), Tunus (600 milyon €), Ukrayna (1,2 milyar €) ve Ürdün (200 milyon €) yer alıyor. Geri ödeme koşulları AB tarafından "çok uygun" olarak nitelendirilen bu kredilerin verilmesi, Avrupa Komisyonu ile kredi alan ülkeler arasında hazırlanacak protokoller sonrasında ve Avrupa Parlamentosunun onayıyla mümkün olacak.

AB Konseyi, 5 Mayıs 2021

Conseil de l'UE, (05.05.2021) "COVID-19: feu vert du Conseil à une enveloppe de 3 milliards d'euros pour soutenir des pays voisins". Erişim adresi: <https://www.consilium.europa.eu/fr/press/press-releases/2020/05/05/covid-19-council-greenlights-3-billion-assistance-package-to-support-neighbouring-countries/>

7. AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN HAKSIZ REKABETLE MÜCADELE HAMLESİ

Avrupa Komisyonu, sanayi alanında yeni bir hamle gerçekleştirdi. Thierry Breton ve Margrethe Vestager tarafından hazırlanan tasarı; şirket birleşmeleri, kamu ihaleleri ve yabancı sübvansiyonların denetimi üzerinden şekilleniyor. Söz konusu düzenlemenin -Çin'e karşı bir hamle olarak algılanması nedeniyle bazı Güney ve Doğu Avrupa ülkelerinin çekinceleri olsa da- çeşitli siyasal gruplardan ve işveren sendikalarından aldığı destek nedeniyle yasalaşma şansının yüksek olduğu düşünülüyor.

L'Opinion, 5 Mayıs 2021

Mathieu Solal, "Autonomie stratégique: Bruxelles passe de la parole aux actes", L'Opinion. Erişim adresi: <https://www.lopinion.fr/edition/international/autonomie-strategique-bruxelles-passe-parole-aux-actes-243827>

8. TİTANYUM DİOKSİT (E171) AB'DE YASAKLANIYOR

Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (European Food Security Authority), gıdalarda kullanılan ve ana maddesi titanyum dioksit olan E171 adlı gıda boyasının sağlığa zararlı olduğunu duyurdu. Kansere neden olan bu maddenin Avrupa Birliği ülkelerinde kullanımı yasaklanacak. Avrupa Komisyonu tarafından 2020 yılının Mart ayındaki talebi üzerine gerçekleştirilen yeni değerlendirme sonucunda

elde edilen bulgulara göre, gıda sektöründe renklendirici olarak kullanılan E171'in vücutta birikerek genetik yapı üzerinde tahribat yaratıyor.

Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi, 6 Mayıs 2021

EFSA, (06.05.2021) "Titanium dioxide: E171 no longer considered safe when used as a food additive". Erişim adresi: <https://www.efsa.europa.eu/en/news/titanium-dioxide-e171-no-longer-considered-safe-when-used-food-additive>

9. FRANSIZ BALIKÇILARINDAN PROTESTO

Brexit sonrasında gerçekleştirilen balıkçılık düzenlemeleri nedeniyle Birleşik Krallık ile Fransa arasında yaşanan anlaşmazlık, yeni bir protesto gösterisiyle tekrar gündeme geldi. Fransız balıkçıların Jersey Adası açıklarında gerçekleştirdikleri eylemde 50 civarında balıkçı teknesi yer aldı.

Tepkilerin geçen hafta yayımlanan "izin listesi" nedeniyle ortaya çıktığı belirtiliyor. Birleşik Krallık yetkilileri, toplam 344 Fransız balıkçı teknesi için izin talebinde bulunmuş olmasına rağmen, sadece 41 tekne için izin vermişti. Paris'ten yapılan açıklamaya göre, izin koşulların ağırlaştırılmış olması, protesto kararında etkili olan bir diğer faktörü oluşturuyor.

France 24, 6 Mayıs 2021

The Telegraph, 5 Mayıs 2021

France 24, (06.05.2021) "The Franco-British fish feud: How it started". Erişim adresi: <https://www.france24.com/en/live-news/20210506-the-franco-british-fish-feud-how-it-started>

Harry York, James Crisp, Rachel Millard, Henry Samuel (05.05.2021) "Royal Navy ships ordered to Jersey as French fishermen prepare blockade", The Telegraph. Erişim adresi: <https://www.telegraph.co.uk/politics/2021/05/05/jersey-royal-navy-france-brexit-boris-johnson-fishing-dispute/>

10. AB'NİN KARBONDİOKSİT SALINIMINDA %10 ORANINDA AZALMA GERÇEKLEŞTİ

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) verilerine göre, Avrupa Birliği'nde geçtiğimiz yıl karbondioksit salınımında %10'luk bir düşüş gerçekleşti. Bu düşüş, küresel salgın nedeniyle Birlik üyesi devletlerde uygulanan çeşitli önlemlerden kaynaklandı.

Avrupa Birliği genelinde enerji tüketiminden kaynaklanan karbondioksit salınımı, insan kaynaklı toplam sera gazı salınımının %75'ine denk geliyor.

Avrupa İstatistik Ofisi, 7 Mayıs 2021

Eurostat, (07.05.2021) "CO2 emissions from energy use clearly decreased in the EU in 2020". Erişim adresi: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210507-1?redirect=%2F%2F%2F>

11. PORTO ZİRVESİ, DAHA SOSYAL BİR AVRUPA UMUDUYLA TOPLANDI

Avrupa Birliği'nin tüm üyeleri, Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan "Sosyal Haklar Eylem Planı" ile ortaya konulan ve 2030'a kadar ulaşılması planlanan üç temel hedef üzerinde fikir birliğine vardılar:

- * 20-64 yaş aralığındaki nüfusun en az %78'inin istihdam edilmesi,
- * Yetişkin nüfusun en az %60'ının her yıl mesleki eğitim alması,
- * Toplumsal dışlanma veya fakirlik riski olan birey nüfusunda en az 15 milyon kişilik azalmanın gerçekleştirilmesi (ve bu iyileşmenin en az üçte bir oranında çocukları kapsamı).

Zirvenin gündeminde asgari ücret ve sürekli eğitim gibi uzun zamandır tartışılan ama üzerinde uzlaşma sağlanamayan konular yer aldı. AB seviyesinde gerçekleştirilecek ortak düzenlemelerin gerekliliğiyle ilgili olarak kuzey ile güney arasında fikir ayrılıkları mevcut. Doğu Avrupa'daki üye devletlerde ise rekabet gücünün kaybedilmesine ilişkin genel bir endişe dikkat çekiyor.

Avrupa Komisyonu, 7 Mayıs 2021

France Info, 7 Mayıs 2021

European Commission, (07.05.2021) "Porto Social Summit: all partners commit to 2030 social targets". Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_2301

Julien Gasparutto, (07.05.2021) "Sommet à Porto : vers une Union européenne plus sociale", France Info. Erişim adresi: https://www.francetvinfo.fr/monde/europe/sommet-de-l-ue/sommet-a-porto-vers-une-union-europeenne-plus-sociale_4615273.html

12. AVRUPA MERKEZ BANKASI, HAZİRAN AYINDA TAHVİL ALIM HIZINI DÜŞÜREBİLİR

Avrupa Merkez Bankası (AMB) Yönetim Kurulu Üyesi Martins Kazaks, Avro Bölgesi ekonomilerinde bir gerileme yaşanmaması durumunda acil tahvil alımlarının azaltılabileceğini duyurdu. AMB Yönetim Kurulu Üyesi -ekonomik iyileşme seviyesine bağlı olarak- AMB'nin Pandemi Acil Alım Programı'na (Pandemic Emergency Purchase Programme) ayırdığı 1,85 trilyon avroluk fonun tamamını kullanmasına gerek kalmayabileceğini de sözlerine ekledi.

Kazaks, koronavirüs salgınının ekonomi üzerinde yarattığı olumsuz etkileri gidermek amacıyla oluşturulan programın en önemli özelliğini "esneklik" olarak nitelendiriyor.

Bloomberg, 7 Mayıs 2021

Jana Randow, Aaron Eglitis, (07.05.2021) "ECB's Kazaks Says June Decision to Slow Bond-Buying Possible, Bloomberg. Erişim adresi: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-05-07/ecb-s-kazaks-says-decision-to-slow-bond-buying-possible-in-june>

13. MACRON, STRAZBURG'U YENİDEN "AVRUPA BAŞKENTİ" OLARAK GÖRMEK İSTİYOR

Avrupa'nın Geleceği Konferansı'nın açışını yapmak için Strazburg'da bulunan Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Dernères Nouvelles d'Alsace gazetesindeki röportajında, Avrupa Parlamentosunun -korona salgınıyla mücadele nedeniyle uzun süredir atıl durumda olan- Strazburg'daki binasıyla ilgili açıklamalarda bulundu. Brüksel'in Avrupa bürolarına başkentlik ettiğini

söyleyen Macron, Strazburg'un Avrupa'nın "ruhunun ve kalbinin" başkenti olduğunu savunarak bu şehrin "yeniden Avrupa başkenti olduğunu" görmek istediğini vurguladı.

Konferans; Fransa Cumhurbaşkanı ile birlikte AB dönem başkanlığını yürüten Portekiz'in Başbakanı Antonio Costa, Avrupa Parlamentosu Başkanı David Sassoli ve Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in da katılımı ile başlatılmak üzere planlandı. Macron'a göre bu durum Strazburg'un Avrupa Birliği açısından taşıdığı önemi ortaya koyuyor. Avrupa Parlamentosu oturumlarının Fransa-Almanya sınırındaki bu şehirde tekrar gerçekleştirilmesini "sabırsızlıkla" bekleyen Sassoli, gerekli koşulların sağlanması halinde Eylül ayında bunun mümkün olabileceğini belirtmişti.

DNA, 8 Mayıs 2021

The Parliament Magazine, 29 Haziran 2021

Anne-Camille BECKELYNCK, (08.05.2021) "Emmanuel Macron: «Bâtir un avenir plus ambitieux» pour l'Europe et pour Strasbourg", Dernières Nouvelles d'Alsace. Erişim adresi: <https://www.lalsace.fr/politique/2021/05/08/batir-un-avenir-plus-ambitieux-pour-l-europe-et-pour-strasbourg>

Martin Banks, (29.06.2020) "Parliament hopes to resume plenary sessions in Strasbourg in September", The Parliament Magazine, <https://www.theparliamentmagazine.eu/news/article/parliament-hopes-to-resume-plenary-sessions-in-strasbourg-in-september>

14. MICHEL: AŞI PATENTLERİ AB'DE TARTIŞMAYA AÇILABİLİR

Avrupa Birliği Zirvesi Başkanı Charles Michel, Avrupa Birliği'nde koronavirüs aşlarıyla ilgili patent haklarının kaldırılması ile ilgili olarak görüşmelerin başlatılabileceğini duyurdu. Michel, Amerika Birleşik Devletleri üst yönetimi tarafından gündeme getirilen bu konunun tartışılabilmesi için "somut bir öneri" haline getirilmesi gerektiğine inanıyor.

ABD'nin yaklaşımı, Dünya Sağlık Örgütü Genel Direktörü Tedros Adhanom Ghebreyesus tarafından memnuniyetle karşılandı. Washington tarafından verilen mesajı "tarihi" olarak betimleyen Ghebreyesus'a göre bu gelişme koronavirüs salgınıyla mücadele açısından "devasa bir an" niteliğini taşıyor.

The Wall Street Journal, 8 Mayıs 2021

Birleşmiş Milletler Örgütü, 6 Mayıs 2021

Eric Sylvers, (08.05.2021) "EU Tepid on Biden Call to Waive Intellectual Property Rights for Covid-19 Vaccines", The Wall Street Journal. Erişim adresi: <https://www.wsj.com/articles/eu-tepid-on-biden-call-to-waive-intellectual-property-rights-for-covid-19-vaccines-11620495143>

UN News, (06.05.2021) "WHO chief hails 'monumental moment' in COVID fight, as US throws support behind vaccine patent waiver". Erişim adresi: <https://news.un.org/en/story/2021/05/1091382>

15. AVRUPA GÜNÜNDE AB'NİN GELECEĞİYLE İLGİLİ ÇOK SAYIDA ÖNERİ PAYLAŞILDI

Avrupa'nın Geleceği Konferansı 9 Mayıs Avrupa Günü'nde başladı. Avrupa Birliği vatandaşları etkinliğin ilk gününden itibaren Internet üzerinde (Konferans için özel olarak hazırlanan çok dilli

platformda) birçok önerilerini paylaşma şansına sahip oldular. Yapılan paylaşımlar arasında ortak bir Avrupa askerlik sistemi, aileler arasında buluşmaya olanak sağlayan bir bilgisayar uygulaması, Tallinn ile Helsinki arasında bir tünel, ortak bir Avrupa kimlik kartı, tek bir Avrupa dili, 9 Mayıs Avrupa Günü'nün resmi tatil ilan edilmesi, bir Avrupa spor takımının kurulması gibi örnekler dikkat çekiyor.

Le Soir, 9 Mayıs 2021

Elodie Lamer, (09.05.2021) "L'Union européenne lance à Strasbourg la réflexion sur son avenir", Le Soir. Erişim adresi: <https://plus.lesoir.be/371148/article/2021-05-09/lunion-europeenne-lance-strasbourg-la-reflexion-sur-son-avenir>

16. AVRUPA BİRLİĞİ İLE ASTRAZENECA ARASINDAKİ SÖZLEŞME YENİLENMEDİ

Avrupa Komisyonunun iç pazardan sorumlu üyesi Thierry Breton, Haziran ayından sonra AstraZeneca'dan koronavirüs aşısı talep edilmeyeceğini duyurdu. Breton, kendisine yöneltilen bir soruya cevaben mevcut sözleşmenin yenilenmemesi nedeniyle AB ile AstraZeneca arasındaki ticari ilişkinin tamamen sona erdiği gibi bir sonuca varılmaması gerektiğini de belirtti.

Benzer bir belirsizlik ifadesi, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'dan da geldi. Macron, gazetecilerin konuyla ilgili sorularını yanıtlarken AstraZeneca'dan daha etkili başka aşılardan varlığını hatırlatarak AB'nin aşı konusundaki "pragmatizmine" dikkat çekti. Fransa'nın Sanayiden Sorumlu Devlet Bakanı Agnes Pannier-Runacher de geçen ay yaptığı açıklamada AstraZeneca ile sözleşmenin yenilenmemesi olasılığının yüksek olduğunu belirtmişti.

BFM TV, 9 Mayıs 2021

Thomas Leroy, (09.05.2021) "L'union européenne n'a pas renouvelé son contrat avec AstraZeneca, en tout cas pour l'instant", BFM TV. Erişim adresi: https://www.bfmtv.com/economie/entreprises/industries/l-union-europeenne-n-a-pas-renouvele-son-contrat-avec-astra-zeneca_AV-202105090116.html